

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЮГАРЫ ҮНДҮРЧЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

2023 ел, 20 гыйнвар

№61

Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хезмәт кодексы, 2013 елның 25 июнендергә 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Югары Үндүрчы авыл жирлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карар итте:

1.Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга (1-нче күшүмтә).

2. Түбәндәгеләрне үз көчләрен югалткан дип танырга:

- «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында» Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының 2016 елның 12 февралендәгэ 19 номерлы Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;

- Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2016 елның 15 апрелендәгэ №24 номерлы Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;

- «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2016 елның 14 ноябрендәгэ 42 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;

- «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2017 елның 12 маендағе 63 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;

- «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2017 елның 5 июнендәгэ 65 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;

- Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2017 елның 14 сентябрендәгэ 74 номерлы карары;

- «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2018 елның 7 мартаңдагы №96 Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;

- «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2018 елның 25 апрелендәгэ 101 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;

- «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2018 елның 10 сентябрендәгэ №114 Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;

- «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2018 елның 16 ноябрендәгэ 121 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;

- Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2019 елның 16 гыйнварындагы №131 номерлы Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;
  - «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның 2019 елның 15 февралендәге 132 номерлы Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;
  - «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2019 елның 12 июлендәге 152 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;
  - Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2019 елның 5 августындагы №157 номерлы авыл жирлеге Советы карары;
  - «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2020 елның 20 гыйнварындагы 179 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;
  - Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2020 елның 8 апрелендәге №183 номерлы карары;
  - «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2020 елның 6 июлендәге 188 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;
  - «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2020 елның 1 октябрендәге 7 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;
  - Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2021 елның 3 мартандагы №20 Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы карары;
  - Татарстан Республикасы Апас муниципаль районның «Югары Үндүрчы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш керту хакында» 2021 елның 5 июлендәге №30 номерлы авыл жирлеге Советы карары.
3. Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында әлеге карарны бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карарның гамәлдә булуы рәсми басылып чыккан вакыттан башлана.
5. Әлеге карарның үтәлешиен тикшереп торуны авыл жирлеге башлығына йөклөргө.

**Югары Үндүрчы авыл жирлеге
Башлыгы
Югары Үндүрчы авыл жирлеге Советы
башлыгы**

Ф.М.Гафиятуллин

Югары Үндүрчы
авыл жирлөгө Советының
2023 елның
20 гыйнвардагы 61-нче
номерлы карарына
1-нче күшүмтә

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Авыл жирлөгендә муниципаль хезмәт (алга таба «жирлек» тексты буенча) - гражданнарның һөнәри эшчәнлөгө, ул хезмәт шартнамәсе (контракты) төзү юлы белән билән торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәр өчен салым бирүче булып яллаучының вәкаләтләрен (эш бирүче) вәкиле башкара торган «Югары Үндүрчы авыл жирлөгө» муниципаль берәмлөгө тора.

3. Эшкә алучының вәкиле (эш бирүче) булып жирлек башлыгы, жирлек башкарма комитеты житәкчесе, жирле үзидарәнең башка органы житәкчесе яисә яллаучының (эш бирүче) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат булырга мөмкин.

4. Жирлектә муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, авыл жирлөгөнен Уставы, әлеге Нигезләмә һәм муниципаль хезмәтнең Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән төп принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1. Жирлектә муниципаль хезмәт вазыйфасы - жирле үзидарә органында жирле үзидарә органы вәкаләтләренең үтәлешен тәэммин иту буенча билгеләнгән бурычларны үтәүне тәэммин иту буенча жирле үзидарә органы яисә муниципаль вазыйфаны биләүче зат уставы нигезендә төzelә торган вазыйфа.

2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

2.3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының ике исеменә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында (алга таба текст - Кодекс) билгеләнгән очракларда рәхсәт ителә.

2.4. Жирле үзидарәнең башка органы (башка структур бүлекчә) житәкчесе вазифаларының исеме авыл жирлөгөнен Уставы һәм жирле үзидарә органы турындағы нигезләмәләр белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмәт вазыйфалары тубәндәгө төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

3.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше, вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләренә,

шулай ук яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) тиешле карары булганда - белгечлеккә, өзерлек юнәлешенә туры килү таләп ителे.

3.2. һөнәри белем бирү дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләу өчен кирәkle белгечлек, өзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 8 статьясындагы З өлешендә билгеләнгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләу өчен типик квалификация таләпләре нигезендә билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәу өчен кирәkle белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсенә һәм төренә карап, аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә шулай ук белгечлеккә, өзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре дә каралырга мәмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләу өчен түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: вазыйфаларның югары, төп һәм әйдәүче төркемнәре өчен югары белем булу; вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре өчен югары белем яисә урта һөнәри белем булу;

2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, өзерлек юнәлеше буенча эш стажына:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча - кимендә ике ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, өзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары буенча - кимендә бер ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, өзерлек юнәлеше буенча кимендә ике ел эш стажы;

3.3. әйдәүче, өлкән һәм кече төркемнәрнең муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләу өчен өзерлек юнәлеше буенча муниципаль хезмәт стажына яисә эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнми.

3.4. Әлеге статья максатларында муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук тиешле вазыйфаи төркемнәрнең дәүләт граждан хезмәте Вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәте Вазыйфаларында башка төр хезмәт стажы исәпкә алына.

3.5. контракт буенча билгеләнүче башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына кандидатларга өстәмә таләп белән кимендә биш ел идарә эшчәнлеге тәҗрибәсе булу билгеләнә. Әлеге өлештә житәкчө, оешма житәкчесе урынбасары, дәүләт органы, муниципаль орган вазыйфаларында, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләренең вазыйфаларында эшләу идарәчелек эшчәнлеге дигәндә аңлашыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиннары, аларны муниципаль хезмәткәрләргә бирү тәртибе, муниципаль хезмәтнең класслы чиның саклап калу һәм мәхрум иту

4.1. Сыйныф чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри өзерлек дәрәжәсенең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләу өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

4.2. Жирлектә муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәгә класслы чиннар бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы хакыйкый муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнен кече вазыйфаларын биләүчеләргө - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

4.3.Муниципаль хезмәт вазыйфаларын югарыда күрсәтелгән төркемнәргә керту Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.4.Сыйныф чиннары муниципаль хезмәткәрләргө, биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә эзлекле рәвештә, алдагы класслы чинда булуның билгеләнгән дәвамлылыгын исәпкә алып, эзлекле рәвештә бирелә.

4.5.Класс чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

4.6.Билгеле бер төркем муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнүче муниципаль хезмәткәрләргө 3 нче класслы класслы чин бирелә.

4.7.Федераль дәүләт граждан хезмәте класслы чины, дипломатик ранги, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенен яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнен квалификация разряды булган граждан муниципаль хезмәткә кергәндә, беренче класслы чин ача муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә биләгән вазыйфасы нигезендә бирелә.

4.8.Муниципаль хезмәткәргә сыйныф чинын бири максатларында, 4.7 пункты нигезендә, муниципаль хезмәтнен квалификация разрядлары һәм класслы чиннары нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының нисбәте, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенен класслы чиннарының һәм федераль дәүләт граждан хезмәте, Россия Федерациясенең башка субъекты дәүләт граждан хезмәте класслы чиннарының класс чиннарының нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәте, дипломатик ранглар, хәрби һәм маҳсус исемнәр нисбәте Кодекста билгеләнгән нисбәте кулланыла.

4.9.Муниципаль хезмәткәргә киләсе чираттагы сыйныф чининда бирелгән очракта федераль дәүләт граждан хезмәтенен тиешле класслы чининда, дипломатик рангта, хәрби яисә маҳсус званиедә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенен яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чининда, муниципаль хезмәтнен квалификация разрядында булу дәвамлыгы исәпкә алына.

4.10.Беренче класслы чин муниципаль хезмәткәргә сынау үңышлы узганнын соң бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң өч айдан да иртәрәк түгел.

4.11.2 һәм 3 нче класслы муниципаль хезмәт секретаренең һәм референтының класслы чиннарында булуның минималь сроклары бер елны, 2 нче һәм 3 нче класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм муниципаль хезмәт киңәшчесе киңәшчесе - ике елны, 2 нче һәм 3 нче сыйныфларның чын муниципаль киңәшчесе - бер елны тәшкил итә. 1 нче класслы секретарь, референт, муниципаль хезмәт киңәшчесе, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм чын муниципаль киңәшче класслы класслы класслы чиннарда булу сроклары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне класслы чиннарда арттыру аларны тиешле төркем муниципаль хезмәтенен югарырак вазыйфаларына күчергәндә генә мөмкин.

4.12. Хәрби сыйныф чининда булу вакыты аны биргән көннән исәпләнә.

4.13.Сыйныф чинин бири көне дип сыйныф чинин бири турында каар кабул итү көне санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча сыйныф чины бирелгән очракта, квалификацияле имтихан бири көне муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын бири көне санала.

4.14. Чираттагы класслы чин муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәт узу өчен билгеләнгән срок тәмамланғаннан соң, муниципаль хезмәткәрләргә үзенең хезмәт бурычларын тиешенчә үтәгәндә һәм муниципаль хезмәткәргә бирелгән класслы чинга

караганда тигез яисә югарырак дәрәжәдәге муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән очракта бирелә.

4.15.Чираттагы класс чины дисциплинар түләтүләр булган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук хезмәт тикшерүе уздырыла яисә жинаяты эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

4.16.Муниципаль хезмәттә максус аерымлыklар өчен бүләкләү чарасы сыйфатында муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр бирелергә мөмкин:

1) тиешле класслы чинда муниципаль хезмәт узу өчен әлеге Нигезләмәнең 4.11 пунктында билгеләнгән вакыт узганчыга кадәр, әмма әлек бирелгән сыйныф чининда алты айдан да иртәрәк булмаган вакытта - муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеменә туры килә торган чираттагы класслы чиннан югары булмаган вакытта;

2) биләгән вазыйфасы карый торган муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеме чикләрендә класслы чиннар әзлеклелеген үтәмичә генә бер баскычка югарырак, - 3 нче класслы класслы класслы класслы чины булган муниципаль хезмәткәргә, ләкин муниципаль хезмәтне узу өчен әлеге Нигезләмәнең 4.11 пунктында билгеләнгән срок тәмамланғаннан да иртәрәк түгел.

4.17.Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең әлеккеге вазыйфалар тәркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югарырак вазыйфасына билгеләгендә, аңа, әлеге Нигезләмәнең 4.11 пунктында билгеләнгән әлекке класслы чинда булу сробы тәмамланса, чираттагы класслы чин бирелергә мөмкин.

4.18.Муниципаль хезмәт Вазыйфаларының югары тәркеменә караган муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгендә, әлек биләгән хезмәткәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге тәркеме өчен беренче булып торучы класслы чин бирелә, әгәр бу класслы чин муниципаль хезмәткәр булган класслы чиннан югарырак булса. Күрсәтелгән очракта сыйныф чины әзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы сыйныф чининда булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

4.19.Муниципаль хезмәт вазыйфаларын билгеле бер срокка биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары тәркеменә карый торган муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, квалификация имтиханы нәтиҗәләре буенча класслы чиннар бирелә. Квалификацион имтихан дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

4.20.Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар, әлеге Нигезләмәгә 1 нче күшымтада каралган форма буенча муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча, жирлек башлыгына бирелә.

Тәкъдимгә муниципаль хезмәткәрнең һөнәри әзерлек дәрәжәсенең муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларына куела торган квалификация таләпләренә туры килүен раслыг торган түбәндәге документлар күшымта итеп бирелә:

1) белем, күнекмәләр һәм белем дәрәжәсе (һөнәри дәрәжәдә) турында муниципаль хезмәткәргә бәяләмә.

бәяләмәдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

а) муниципаль хезмәткәрнең фамилиясе, исеме, атасының исеме;

б) муниципаль хезмәт вазыйфасы;

в) муниципаль хезмәткәрнең класслы чины, аны бирү датасын курсәтеп (класслы чин булганды);

г) жирле үзидарә органы функцияләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләрне хәл итүдә муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфа буенча эшчәнлек юнәлеше турында белешмәләр һәм муниципаль хезмәткәрнең катнашу дәрәжәсе;

д) муниципаль хезмәткәрнең һөнәри дәрәжәсен дәлилләнгән бәяләү;

е) муниципаль хезмәткәрнең һостәмә һөнәри белеме турында белешмәләр;

ё) белешмә-объективка;

ж) квалификацияле имтихан бирү турында аттестация комиссиясе карары белән имтихан кәгазенең күчермәсе, сыйныф чинын үзләштерүгә квалификация имтиханы бирелгәнче, муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханы бирү турында.

4.21 Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турындагы карар, әлеге Нигезләмәнең 4.15 ендә курсәтелгән очрактардан тыш, бер айдан да соңга калмычка кабул итепергә тиеш:

1) квалификация имтиханын уздырган көннән;

2) барлық кирәклө документлар белән сыйныф чинын жирле үзидарәнең органына яисә вазыйфаи затына бирү турында тапшырылган көннән башлап - квалификация имтиханыннан башка класс чины бирелгәндә.

4.22. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән куылганда муниципаль хезмәткәргә бирелгән сыйныф чины саклана. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин чираттагы класслы чин билгеләнгән тәртиптә бирелгәнче саклана.

4.23. Муниципаль хезмәткәргә сыйныф чинын бирү турындагы белешмәләр муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә һәм хезмәт кенәгәсенә (булган очракта) кертелә.

4.24. Хәрби сыйныф чины муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итепергәндә һәм муниципаль хезмәттән азат итепергәндә (шул исәптән пенсиягә чыккач), шулай ук муниципаль хезмәткә яңадан кергәндә муниципаль хезмәткәрләрне саклап кала.

4.25. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнче саклана.

4.26. Хәрби класслы чинны бетерү суд карары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

5. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле (статусы)

5.1. муниципаль хезмәткәр федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә башкаручи граждан, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата карап тоткан өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча бурычларын үтәүче граждан була.

5.2. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

1) аның муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфаи бурычларын үтәүнең сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга китү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәклө оештыру-техник шартларны тәэмин итү;

3) хезмәт хакы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;

5) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәклө мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән тәртиптә алу, шулай ук муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертугә;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;

7) муниципаль хокукый акт нигезендә жирле бюджет акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алу;

8) үзенең шәхси мәгълүматларын яклау;

9) үз эшенең барлық материаллары, һөнәри эшчөнлекләре түрүнда чакыртып алулар һәм аларны шәхси эшенә көрткөнчө башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә беркетеп кую;

10) берләшмәсе, һөнәри берлекләр төзү хокукуын да кертеп, үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларның бозуларына карата судка шикаять белдерүне кертеп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэммин итү.

5.2.1.Муниципаль хезмәткәр яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) алдан язма рәвештә башка туләүле эшне башкарырга хокуклы, әгәр дә бу мәнфәгатьләр конфликтyna китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» Федераль законда башкасы каралмаса.

5.3.Муниципаль хезмәткәр тубәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, жирлек уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэммин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны башкарырга;

3) вазыйфаи бурычларын үтәгендә кешенең һәм гражданның, расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) муниципаль берәмлекнен жирле үзидарә органында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәу өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калырга;

6) дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләрне, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышты яисә аларның намусына һәм абуруна кагыла торган белешмәләрне фаш итмәскә;

7) дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны башкару өчен бирелгән мәлкәтне сакларга;

8) үз гайләсeneң үзе һәм әгъзалары түрүнда Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләрне билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

9) яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату түрүнда йә чит ил гражданлыгын (подданствосын) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданын язма рәвештә хәбәр итәргә, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы, муниципаль хезмәткәргә шул хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы (подданствосы) туктатылган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыича, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

10) чит дәүләт гражданлыгын (подданствосын) алу түрүнда йә чит дәүләт территориясендә гражданның дайими яшәү хокукуын раслаучы бүтән документ яисә башка документ алу түрүнда яллаучы (эш бирүче) вәкиленә (эш бирүчегә) язма рәвештә хәбәр итәргә, муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит дәүләт гражданлыгы (подданствосы) алынган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыича йә гражданның чит ил территориясендә яшәргә рәхсәт кәгазе яисә дайими яшәү хокукуын раслаучы башка документ алғаннан соң;

11) «Россия Федерациясенде муниципаль хезмәт түрүнда» Федераль законда һәм башка федераль законнара билгеләнгән чикләуләрне үтәргә, йәкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

12) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликттына китерегә мөмкин булган шәхси қызыксынуы түрүнда яллаучы (әш бируч) вәкиленә язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмай ҹараларын күрергә.

5.4. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йәкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йәкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йәкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлеге йәкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукий актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йәкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлеге йәкләмәнең житәкчесе язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәудән баш тартырга тиеш. Муниципаль хезмәткәрнең хокуксыз йәкләмәсен үтәгән һәм әлеге йәкләмәне биргән очракта, житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы була.

5.5. Граждан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр тубәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кергән суд карапы белән хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кергән суд карапы буенча юкка чыгаручы җәзага хәкем итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил иткән белешмәләргә рәхсәтне рәсмиләштеру процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дәгъва қыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйле булса;

4) «Россия Федерациясенде муниципаль хезмәт түрүнда» Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга яисә аны үтүгә комачаулый торган авыру булу. Диспансерлаштыру узу тәртибе, мондый авырулар исемлеге һәм медицина оешмасын төзү рәвеше Россия Федерациясе Хәкүмәтө тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль берәмлек башлыгы белән якын туганлык яисә үзлекләр (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуғаннар, апа-сөнәлләр, ата-аналар, ир белән хатынның балалары) муниципаль берәмлек башлыгы белән (муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү түрүдан-турлы буйсынучанлык яисә әлеге вазыйфаи затка контроль булу белән бәйле булса яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү аларның берсенең түрүдан-турлы буйсынучанлыгы яисә контролльлеге белән бәйле булса, ул жирле администрацияне житәкли;

6) чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы Россия Федерациясе гражданлыгын яисә чит ил гражданлыгын (подданствосын) туткатур;

7) чит ил гражданлыгы (подданствосы) яисә, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә башкасы карапмаган булса, чит ил территориясендә гражданнның дайими яшәү хокукий раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бири;

9) «Россия Федерациясенде муниципаль хезмәт түрүнда» Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш түрүнда» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба - «Коррупциягә каршы көрәш түрүнда» Федераль закон) һәм башка федераль законнара караплан белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль

хезмәткә көргөндә белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

10) муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 18.1 статьясында каралган белешмәләрне тапшырмау;

11) аны чакырылыш буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шул законлы нигезләргә ия булмыйча (контракт буенча хәрби хезмәт узган гражданнардан гайре) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бирү өчен Татарстан Республикасы чакырылыш комиссиясенә билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә, ә күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Татарстан Республикасы чакырылыш комиссиясенең күрсәтелгән бәяләмә буенча карапына карата судка шикаять белдерелгән булса, - суд карапы законлы көченә көргән көннән алып 10 ел дәвамында, гражданың күрсәтелгән бәяләмәгә шикаяте буенча Татарстан Республикасы хәрби комиссиясе карапы бозылмаган булса;

12) аларга чит ил агенты статусы алу.

5.5.1. Житәкче булып торучы муниципаль хезмәткәр жирле үзидарә органында мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау максатларында әлеге жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында күрсәтелгән вазыйфаны биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен тәкъдим итә алмый.

5.5.2. Граждан муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан якын туганлык яисә үзлек булган очракта муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, ир белән хатын һәм хатын-кызылар, шулай ук бертуганнар, сенәпләр, ата-аналар, балаларның ата-аналары), суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре Вазыйфаларын биләп тора алмый.

5.6. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән ин чик яшькә - 65 яшь тулганнын соң муниципаль хезмәткә кабул итә алмый.

5.6.1. Жирле үзидарә органы житәкчесе булган муниципаль хезмәткәр, мәнфәгатьләр конфликтын тәшереп калдыру максатларында күрсәтелгән муниципаль хезмәткәр урынбасары әлеге жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында алар тарафыннан тиешле вазыйфаны биләү чорында муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен тәкъдим итә алмый.

5.7. Муниципаль хезмәт узуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәге очракларда биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына йә Россия Федерациясе субъектының дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләнү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында;

2) шәхсән яисә ышанычлы затлар аша әшкуарлык әшчәнлеге белән шәгыльләнергә, коммерциячел оешма идарәсендә яисә коммерциягә карамаган оешма идарәсендә катнашырга (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш; һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, идарәдә түләүсез нигездә катнашуга; муниципаль берәмлекнең уставында каралган тәртиптә эш бирүче исемендә (муниципаль берәмлек уставында) булган башка ижтимагый оешмасының, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, кучемсез мәлкәт милекчеләре ширкәтләренең съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашуга; түләүсез нигездә әлеге коммерциягә карамаган оешмалар (сәяси партиядән һәм һөнәри берлек органыннан, шул

исәптән жирле үзидарә органында төзелгән сайланулы профсоюз органының сайланулы органыннан тыш) белән идарә итүдә катнашуга; муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларны гамәлгә куючы вәкилләрнең (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларыннан тыш) коллегиясендә (муниципаль берәмлекнең уставында каралган хокукларыннан тыш) вәкаләтле органнары яки муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган вәкаләтләрне гамәлгә куючы вәкиленең уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукый актларында каралган башка органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә катнашуның бер өлеше) уставында (хокукый актында (муниципаль берәмлек уставында каралган башка органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә карала) вәкаләтләреннән тыш) уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган органнарыннан тыш) уставта каралган тәртиптә карала нигезендә карала нигезендә карала алучылар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә карала тарафыннан каралган башка оешмалар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә карала) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тәртиптә тәртиптә тәртиптә тәртиптә тәртиптә карала алу вәкаләтләрен гамәлгә ашырылучы оешмалар тарафыннан исәпкә алыну;

3) әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, жирле үзидарә органында ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән йә турыдан-туры ача буйсынган яисә аның контроле булган өченче зат эшләре буенча ышанычлы яисә вәкил булырга;

4) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәгә очраклардан тыш:

- сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, ижтимагый оешманың, торак, торак төзелеше, гараж кооперативларының, күчемсез мәлкәт милекчеләре ширкәтләренең съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу;

- коммерциячел булмаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органында катнашудан тыш, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рәхсәте белән катнашу;

- Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр Советында, Муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә яклау.;

- муниципаль берәмлек муниципаль берәмлекне гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманың идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындағы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

- федераль законнарда каралган башка очраклар.»;

5) эшмәкәрлек эшчәnlеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;

6) вазыйфаи урыны белән бәйле яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затлардан бүләкләү (буләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәтләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләү). Беркетмә чарапарына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чарапарга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына тапшырыла, моңа Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очраклар керми. Беркетмә

чарасына, хезмәт командировкасына яисә башка рәсми чарага бәйле рәвештә алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

7) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарә органының башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары белән, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимиюте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халықара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән үзара килешү нигезендә башкарыла торган командировкаларга керми;

8) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларыннан, башка муниципаль мәлкәттән файдалану;

9) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда конфиденциаль характердагы мәгълүматларга карата федераль законнар нигезендә кертелгән белешмәләрне яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган хезмәт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга;

10) әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына кермәсә, жирле үзидарә органы һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата гавами фикерләр, фикерләр һәм бәяләүләр, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында, аларны керту;

11) муниципаль берәмлек башлыгының язмача рәхсәтеннән башка, күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек керсә, чит дәүләтләрнең, халықара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең мактаулы һәм маҳсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә;

12) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алыш бару өчен вазыйфаи нигезләмәнен өстенлекләреннән файдалану;

13) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәленинән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнсәбәт белдерергә;

14) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзидарәнен ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзергә яисә күрсәтелгән структураларны төзергә ярдәм итәргә;

15) хезмәт бәхәсен җайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

16) Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

17) яллаучы (эш бируч) вәкиленен бары тик чит дәүләтләр, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән финансана торган түләүле эшчәнлек язма рәхсәтеннән башка гына шәгыльләнергә, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса.

5.8. Гражданин муниципаль хезмәттән эштән чыгарылғаннан соң оешма яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган хезмәт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

5.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында әлеге оешмада хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очракларда гражданлык-хокукий шартнамә шартларында эш биләргә һәм (яисә) әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарәнен аерым функцияләре

муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликттың җайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка әлеге оешмада эш башкарырга хокуклы түгел.

5.10.муниципаль хезмәткәр Кодексның 17.1 статьясында билгеләнгән муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәргә тиеш.

6. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликттың җайга салу

6.1.Әлеге Нигезләмә максатлары өчен “Коррупциягә каршы тору турында” Федераль законның 10 статьясындағы 1 өлешендә билгеләнгән “мәнфәгатьләр конфликт” тәшенчәсе кулланыла.

6.2. Әлеге Нигезләмәнең максатлары өчен «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 10 статьясындағы 2 өлешендә билгеләнгән «шәхси кызықсынучанлық» тәшенчәсе кулланыла.

6.3.Мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яисә җайга салу муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтты яғы булып торучы вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрудә билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәудән читләштерелгәнче һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликтты килеп чыгуға сәбәп булган файда китерүдән баш тартуында торырга мөмкин.

6.4.Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле көгазылләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындағы катнашу өлешләре, пайлары) булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле көгазылләрне (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындағы катнашу өлешләре) Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

6.5.Мәнфәгатьләр конфликтты яғы булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яисә җайга салу чаралары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

6.6. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызықсынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучы (эш бирүче) вәкиле, әлеге муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан биләп торучы вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерү чорына кадәр, мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яисә җайга салу чараларын күрергә тиеш.

6.7.Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызықсынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яисә җайга салу чаралары муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

6.8.Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне һәм жирле үзидарә органында мәнфәгатьләр конфликттың җайга салуны тәэммин итү өчен, Кодекста һәм муниципаль хокукый актта билгеләнгән тәртиптә, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын җайга салу комиссиясе төзелә.

7. Керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру, "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында белешмәләр тапшыру

7.1.Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренең керемнәре, мәлкәтे һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы

йөклөмөлөре түрүнда белешмәлөр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәлөр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөклөмөлөре түрүнда белешмәлөр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

7.2. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары түрүнда, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары түрүнда Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөклөмөлөре түрүнда белешмәлөр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм рәвештә белешмәлөр тапшырырга тиеш.

7.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору "Коррупциягә каршы көрәш түрүнда" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм "Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукий актларында, әлеге Кодекста, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

7.4. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статья нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөклөмөлөр түрүндагы белешмәлөр конфиденциаль характердагы белешмәлөр булып тора, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәлөргә кертелмәгән булса.

7.5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының түләүгә сәләтлелеген билгеләү яисә билгеләү өчен дини яисә башка иҗтимагый берләшмәлөр, бүтән оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иғанәләрнең (көртәмнәренең) түрүдан-туры яисә читләтеп рәвешенә җыелу өчен керемнәр, чыгымнар, мәлкәт түрүнда һәм мәлкәти характердагы йөклөмөлөр хакында белешмәлөр куллану рәхсәт итеп.

7.6. Муниципаль хезмәткәрләргә керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөклөмөләре түрүнда белешмәлөрне фаш итүдә яисә әлеге белешмәлөрне Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

7.7. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, чыгымнары, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөклөмөләре түрүнда, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөклөмөләре түрүнда, әгәр мондый белешмәлөрне мәжбүри тапшырсалар, йә белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәлөрне тапшырсалар, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

7.8. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясе норматив хокукий актлары нигезендә муниципаль хезмәткә көргәндә гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәлөрне дөреслеген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүнә дәгъвалиаучы гражданнар тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт түрүнда һәм мәлкәти характердагы йөклөмөлөр хакында белешмәлөрне дөреслеген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтин булдырымау яисә җайга салу түрүндагы таләпләрне үтәүне дәгъвалиаучы гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәлөрне дөреслеген һәм тулылыгын, «Коррупциягә каршы гамәлләр түрүнда» Федераль закон һәм Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән

билгеләнгән бурычларның үтәлешен тикшерү, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

7.9. "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы граждан муниципаль хезмәткәр һәркем файдалана алышлык мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеген бирә торган мәгълүматларны урнаштырган сайтларның адреслары һәм (яисә) сайтларның битләре турындагы белешмәләр яллаучы вәкиленә тубәндәгеләрне тапшыралар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы граждан - муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - курсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү қысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

7.10.Әлеге статьяның 1 өлешендә курсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы гражданнар, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңға калмыйча тапшырыла. Әлеге статьяның 1 өлешендә курсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

7.11.Эшкә алучының вәкиле каары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алышлык мәгълүматны эшкәртә, шулай ук әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерә.

8. Муниципаль хезмәткә урнашу

8.1.Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белгән, 18 яшькә житкән гражданнар һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү Кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында курсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәткә бәйле чикләүләр буларак көрөргә хокуклы.

8.2.Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мәнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә ёстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

8.3.Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тубәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсен һәм (яисә) хезмәт эшчәnlеге турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләрне, хезмәт шартнамәсө (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) мәгариф турында документ;

6) индивидуаль (шәхси ләштерелгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслый торган документ, шул исәптән электрон документ рәвешендә;

7) Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында белешмәләр;

11) 2007 елның 2 мартандагы әлеге Федераль законның 15.1 статьясында каралган белешмәләр. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 25-ФЗ номерлы;

12) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте каарларында каралган башка документлар.

8.4. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон һәм әлеге Кодекс нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин. Аерым муниципаль берәмлекләрдә федераль законнар белән муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан бирелә торган белешмәләрне тикшерүгә өстәмә таләпләр билгеләнергә мөмкин.

8.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә көрүенә комачаулаучы хәлләр ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә көрүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

8.6. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә гамәлгә ашырыла.

8.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе яллаучы вәкиленең (эш бирүче) муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүе турында күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

8.8. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенең яклары булып яллаучының (эш бирүче) һәм муниципаль хезмәткәрнең вәкиле тора.

8.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы турындагы Нигезләмә нигезендә хезмәт таныклыгы бирелә.

9. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

9.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт шартнамәсе төзегәндә конкурс башланырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучыларның һөнәри дәрәҗәсен бәяләү, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килү-килмәве гамәлгә ашырыла.

9.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру тәртибе муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

9.3. Эшкә алушының вәкиле (эш бирүче) хезмәт шартнамәсе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсөн муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

10. Муниципаль хезмәткәрләрне атtestацияләү

10.1. Муниципаль хезмәткәрне атtestацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында уздырыла. Муниципаль хезмәткәрне атtestацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

10.2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр атtestацияләнергә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын кимендә бер ел биләүчеләр;

2) 60 яшькә житкән затлар;

3) йәкле хатыннар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча ялда яисә бала карау буенча өч яшкә житкәнче отпусткта булучылар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне отпустктан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин түгел;

5) вакытлы хезмәт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчеләр.

10.3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәт вазыйфасында эшләүче муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәргә туры килүе яисә тиешенчә булмавы турында карар чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне үз эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү турында, шул исәптән аларны вазыйфаларында арттыру турында, ә кирәkle очракта аттестацияләүче муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеген яхшырту турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирү нәтижәләрен чыгарғаннан соң ук хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

10.4. Аттестация нәтижәләре буенча яллаучы вәкиле (эш бирүче) аерым муниципаль хезмәткәрләрне аларның эштә ирешкән уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасына төшерү турында аттестацияләү көненнән бер айдан да артык булмаган вакытта бүләкләү турында карар кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе өстәмә һәнәри белем алу өчен аерым муниципаль хезмәткәрләрне жибәрү турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин.

10.5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасын тубәнәйтеп яисә аның ризалыгы белән муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү мөмкинлеге булмаган очракта, яллаучы (эш бирүче) вәкиле (эш бирүче) аттестация үткән көннән алып бер айдан да артык булмаган вакытта аны, аттестация нәтижәләре белән расланган квалификациясе житәрлек булмау сәбәпле, биләгән вазыйфасыннан муниципаль хезмәттән эштән чыгарырга мөмкин. Күрсәтелгән срок узганнын соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яисә аны шуши аттестация нәтижәләре буенча вазыйфасында тубәнәйтү рәхсәт ителми.

10.6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

10.7. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү турындагы нигезләмә муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләүне уздыру турындагы үрнәк нигезләмәгә ярашлы рәвештә, Кодексның 4 нче күшүмтасы нигезендә, муниципаль хокукый акт белән раслана.

11. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

11.1. Муниципаль хезмәткәрнең һәнәри хезмәт эшчәнлеге жирле үзидарә органы житәкчесе яисә муниципаль хокукый акт белән вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфаи инструкция нигезендә гамәлгә ашырыла.

11.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә тубәндәгеләр керә:

1) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәkle һәнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында карары булгандা;

2) жирле үзидарә органы эшчәнлеген җайга сала торган акт, жирле үзидарә органының структур бүлекчәсенең бурычлары һәм функцияләре һәм анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчәлекләре нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм җаваплылыгы;

3) муниципаль хезмәткәрнең идарә итү һәм башка карарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукий актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка каарлар проектларын әзерләгәндә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча каарлар әзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү вакытлары һәм процедуralары;

6) шул ук жирле үзидарә органының муниципаль хезмәткәрләре, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең хезмәт хезмәттәшлеге процедурасы.

11.3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә, аттестацияләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштыруга конкурс уздырганда исәпкә алына.

11.4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтиҗәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә яисә муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәргәндә, аттестация үткәргәндә яисә муниципаль хезмәткәрне бүләкләү вакытында аның һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

12. Хезмәт шартнамәсен өзу өчен нигезләр

12.1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралган хезмәт шартнамәсен өзу нигезләреннән тыш, муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсе шулай ук яллаучы вәкиленең (эш бирученең) тубәндәге очракларда өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән чик яшендәге казанышлар;

2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;

3) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

4) муниципаль хезмәткәрләргә чит ил агенты статусы алу.

12.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшкә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу срогоын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтендә булу вакытын бер мәртәбә озайту бер елдан да артыграк булмаган вакытка рәхсәт ителә.

13. Эш (хезмәт) вакыты һәм ял вакыты

13.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә җайга салына.

13.2. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллық отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

13.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллық түләүле ялы төп түләүле отпустан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

13.4. Ел саен төп түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамлылығы белән бирелә.

13.5. Ел саен өстәмә түләүле отпусклар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен (10 календарь көннән дә артык булмаган дәвамлылығы), шулай ук федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очракларда бирелә.

13.6. Нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә нормалаштырылмаган хезмәт көне өчен өч календарь көнгә тигез еллық өстәмә түләүле отпуск бирелә.

13.7. Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллық түләүле отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта отпускның бер өлеше озынлығы 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Эшкә алучының (эш бирүче) вәкиле белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә отпускның бер өлеше башка дәвамлылыкта бирелергә мөмкин.

13.8. Муниципаль хезмәткәргә, аның язма гаризасы буенча, яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) каары белән, бер елдан да артык булмаган дәвамлылыктағы акчалата түләүдән башка отпуск бирелергә мөмкин.

13.9. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата түләүне сакламыйча отпуск бирелә.

14. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт өчен түләү, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр, муниципаль хезмәт стажы

14.1. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү үзе биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан, шулай ук Кодекста билгеләнә торган айлық һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) торучы акчалата түләү рәвешендә башкарыла.

14.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлық өстәмә түләү;
- 2) муниципаль хезмәтнең максус шартлары өчен вазыйфаи окладка айлық өстәмә түләү;

3) аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр, аларны түләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәэммин итүне, вазыйфаи инструкцияне үтәүне исәпкә алыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә;

4) ай саен акчалата бүләкләү;

5) сыйныф чины өчен айлық өстәмәләр;

6) еллық түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр түләнә торган түләү;

7) матди ярдәм.

14.3. Муниципаль хокукий актларда, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән таләпләрне үтәп, шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләр дә каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә ай саен компенсация түләве;

2) төп хезмәт бурычларына хокукий актларга һәм хокукий актлар проектларына хокукий экспертиза уздыру, хокукий актлар проектларын әзерләү һәм редакцияләү, юрист яисә югары юридик белеме булган башкаручы буларак аларны теркәү (юридик эш өчен өстәмә түләүләр) керә торган муниципаль хезмәткәрләргә ай саен түләнә торган түләү;

3) муниципаль хезмәткәрләргә фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәҗәсе, фәннәр докторының гыйльми дәрәҗәсе өчен вазыйфаи окладка айлық өстәмә түләү;

4) Татарстан Республикасы мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлық өстәмә түләү.

14.4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләгән өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда, կүләмнәрдә һәм тәртиптә вазыйфаи окладка айлық өстәмә түләү билгеләнә.

14.5. Вазыйфаи окладның үзләмә, шулай ук айлық һәм башка өстәмә түләүләр үзләмә һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

14.6. Муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр гарантияләнә:

1) вазыйфаи инструкция нигезендә аның вазыйфаи бурычларын үтәвен тәэммин итә торган эш шартлары;

2) үз вакытында һәм тулы үзләмәдә акчалата түләү алуга хокук;

3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләу, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллық түләүле отпускны тәэммин итә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына медицина хезмәте күрсәтү, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң;

5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәэммин иту, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә вафат булган очракта муниципаль хезмәткәрнең гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэммин иту;

6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китерү очрагына мәжбүри дәүләт иминләштерүе;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт узу чорында авыруы яисә хезмәткә сәләтлелеген югалту очрагына яисә аны туктатканнан соң мәжбүри дәүләт социаль иминиятләштерүе, әмма ул вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә барлыкка килгән;

8) федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын көчләүдән, янаулардан һәм башка хокук булмаган гамәлләрдән яклау.

14.7. Жирле үзидарә органы бетерелүгә яисә жирле үзидарә органы хезмәткәрләре штаты қыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, муниципаль хезмәткәргә, оешма бетерелүгә йә оешма хезмәткәрләре штаты қыскартылуға бәйле рәвештә хезмәткәрләр тарафыннан эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнарында билгеләнгән гарантияләр бирелә.

14.8. Муниципаль берәмлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

15. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэммин иту

15.1. Жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алырга хокуклы (алга таба - тиешле еллар эшләгән өчен пенсия).

15.2. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия "Иминият пенсияләре турында" Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлеше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясенә хокук бирә торган яшькә житкәч йә картлык буенча хезмәт пенсиясен вакытыннан алда яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясен билгеләгәндә билгеләнә. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия гомерлеккә билгеләнә һәм ай саен түләнә.

15.3. Муниципаль хезмәткәрләргә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия муниципаль хезмәт стажы 15 ел булганда муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата эчтәлегенең 20 проценчы күләмнәндә билгеләнә. Муниципаль хезмәт стажының тулы елында тиешле еллар эшләгән өчен пенсия айлык акчалата түләүнен 3 проценчына арта. Шул ук вакытта тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләме муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата хезмәт хакының 50 проценчыннан арта алмый. Өлеге өлеше нигезендә билгеләнгән тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләме картлык буенча хезмәт пенсиясене «Иминият пенсияләре турында» Федераль законның 16 статьясындагы 1 өлеше нигезендә билгеләнгән теркәлгән түләүдән артмаган очракта, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия картлык буенча хезмәт пенсиясенә күрсәтелгән теркәлгән түләүгә тигез күләмдә түләнә.

Өлеге өлеше нигезендә билгеләнгән тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләме картлык буенча хезмәт пенсиясене «Иминият пенсияләре турында» Федераль законның 16 статьясындагы 1 өлеше нигезендә билгеләнгән теркәлгән түләүдән артмаган очракта, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия картлык буенча хезмәт пенсиясенә күрсәтелгән теркәлгән түләүгә тигез күләмдә түләнә.

15.4.Муниципаль хезмәткәрнең тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләмен билгеләү муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте турында Татарстан Республикасы Кодексында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсиянең максималь күләме Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең тиешле вазыйфасы буенча Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәренең тиешле еллар эшләгән өчен пенсиясенең максималь күләменнән арта алмый.

15.6.Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте Вазыйфасы буенча тиешле еллар эшләгән өчен пенсиянең максималь күләмен исәпләгендә Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфасы буенча вазыйфаи окладның максималь күләме (әгәр вазыйфаи оклад максималь һәм минималь әһәмияткә ия булса) кулланыла, ә сыйныф чины өчен вазыйфаи окладка айлық өстәмә түләү Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләү чыгымнарын формалаштыру нормативларын билгели торган норматив хокукий акты белән билгеләнгән күрсәткечендә исәпкә алына.

15.7.Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләме тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләүгә мәрәжәгать иткән затны сайлау буенча исәпләнә, муниципаль хезмәт вазыйфасын туктату көненә яисә картлык буенча хезмәт пенсиясенә чыгу хокуки бирә торган яшькә житкән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча айчалата түләүдән чыгып, йә, әлеге вазыйфада эшләү вакыты кимендә 12 тулы ай тәшкил иткән очракта, муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасы буенча исәпләнә. Күрсәтелгән муниципаль хезмәт вазыйфалары юкка чыгарылган очракта тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен мәрәжәгать иткән вакытка айчалата түләү күләме аңа тиңләштерелгән яисә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча билгеләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының тәңгәллеге Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте Вазыйфаларының бердәйлекен билгеләү өчен билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

15.8. Айлық айчалата түләү составына, аннан чыгып, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия исәпләнә һәм билгеләнә, вазыйфаи оклад һәм сыйныф чины өчен хезмәт хакына айлық өстәмә түләү кертелә.

15.9.Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү гражданның гаризасы буенча шул исәптән муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 28 статьясының 1 һәм 2 өлешләре нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокуки булган электрон документ рәвешендә башкарыла.

15.10.Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү турындагы гаризага түбәндәгеләр күшүп бирелә:

1) шәхесен таныклаучы паспорт яисә башка документ күчермәсе, яше, гражданлығы;

2) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлеге турында белешмәләр һәм (яисә) хезмәт кенәгәсeneң күчермәләре, шулай ук муниципаль хезмәт стажын раслый торган һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 30 статьясында күрсәтелгән башка документларның күчермәләре кирәк булганда.

3) тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләгән өчен мәрәжәгать иткән затның тиешле вазыйфасы буенча айлық айчалата түләү күләме турында, муниципаль хезмәткәрнең тиешле вазыйфасы буенча, ул вазыйфаи оклад һәм айлық түләүләр күләмен, шулай ук муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлық өстәмә түләү билгеләү датасын билгеләргә тиеш.

15.11.Әлеге Нигезләмәнен 15.10 пунктында күрсәтелгән документларның күчермәләре белән бергә аларның төп нәсхәләре дә бирелә, алар документларны кабул иткәндә, күчермәләре белән күшүләп, мәрәжәгать итүчегә кире кайтарыла.

15.12.Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләнгән затның яшәү урыны буенча түләнә. Пенсионерның яшәү урыны

алышынганда тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү, аны илтеп житкерүне дә кертеп, аның яңа яшәү урыны яки пенсия эше нигезендә булу урыны буенча һәм билгеләнгән тәртиптә теркәлү исәпкә алу органнары тарафыннан бирелгән документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

15.13.тиешле еллар эшләгән өчен Татарстан Республикасы территориясеннән даими яшәү урынына китүче (чыгучы) затларга тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсияләр түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

15.14.тиешле еллар эшләгән өчен пенсияне билгеләү, түләү һәм индексацияләү муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

15.15.муниципаль хезмәткәрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле, шул исәптән муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң башланган вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле вафат булган очракта, вафат булучының гайлә өгъзалары туендыруучысын югалту уңаеннан федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә пенсия алуга хоокуклы.

16. Муниципаль хезмәт стажы, аны исәпләү һәм билгеләү тәртибе

16.1.Муниципаль хезмәтнең стажына (гомуми дәвамлылығына) кертелә торган даими (штат) нигездә эшләү чоры муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

16.2. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмә нигезендә өстәмә һәнәри белем алу вакыты, шулай ук муниципаль хезмәткәрләргә федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфасы сакланып калган башка чорлар кертелә.

16.3.Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәт стажы дәүләт граждан хезмәте стажына тигезләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларында эшләү вакыты дәүләт граждан хезмәте стажына кертелә, ул тиешле еллар эшләгән өчен хезмәт хакына айлық өстәмә түләүле түләүле отпускның дәвамлылығын билгеләү, тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығын һәм дәүләт граждан хезмәте өчен бүләкләү күләмен билгеләү өчен исәпләнә.

16.4.Муниципаль хезмәт стажын исәпләү, гражданнарның чакырылыш буенча хәрби хезмәттә булу вакытыннан тыш, календарь тәртиптә башкарыла, ул хәрби хезмәтнең бер көне исәбеннән ике эш көнендә исәпләнә. Муниципаль хезмәт стажын санаганда хезмәт (эш) чорлары бергә кушыла.

16.5. Муниципаль хезмәт стажын раслаучы тәп документлар - билгеләнгән үрнәктәге хезмәт китабы һәм (яисә) хезмәт эшчәнлеге турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр.

16.6.Муниципаль хезмәт стажын санаганда исәпкә алына торган хезмәт кенәгәсендәгә язмалар хезмәт кенәгәсенә кертү көненә гамәлдә булган хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелергә тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелә торган хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез була торган дөрес булмаган яисә төгәл булмаган белешмәләр булган очракларда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә.

Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажын раслыг торган язмалар булмаган очракларда, әлеге стаж, әлеге стажга кертелә торган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорын раслыг торган вазыйфаларда билгеләп кую һәм аларны вазыйфасыннан азат иту турындагы документларның күчermәләрен кушып, тапшырылган белешмәләр нигезендә расланы.

16.7 Хәрби хезмәт узу вакыты, аңа тиңләштерелгән хезмәт, шулай ук салым полициясенең федераль органнары, таможня органнары хезмәткәрләренең хезмәт үтү чорлары хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчәләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәгә язулар һәм (яисә) законнарда

билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәnlеге турындагы мәгълүматлар белән раслана ала.

16.8. Тиешле очракларда муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 29 статьясында каралган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорларын раслау өчен хокукий актларның күчермәләре яисә алардан вазыйфага билгеләнү яисә вазыйфасыннан азат итү турында өзөмтәләр тапшырылырга мөмкин.

16.9. Тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмә түләүләр билгеләү, тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү, хезмәттә югары казанышлар өчен бүләкләү күләмен билгеләү өчен жирле үзидарә органының муниципаль хезмәткәре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән акты (курсәтмәсе) белән муниципаль хезмәт стажын билгеләү комиссиясе карары нигезендә билгеләнә.

Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган тиешле елларны эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнара, әлеге Кодекста һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлешендә курсәтелгән вазыйфаларны биләү чорлары, шулай ук "Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында" 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлеше нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына керә торган (исәпләнә торган) вазыйфаларны биләү чорлары көртөлә (исәпләнә).

16.10. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы билгеләнгән тәртиптә тапшырылган муниципаль хезмәт стажын раслый торган документлар нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан пенсия билгеләнүгә мөрәжәгать иткәндә муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча билгеләнә.

17. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү, муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылығы

17.1. Муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтижәле үтәгән, намуслы хезмәт иткән, аеруча мәһим биренмәрне үтәгән һәм аңа карата булган кыенлыklарны түбәндәгө төр бүләкләүләр кулланырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек уставында һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән бүләкләүнең бүтән төрләре.

17.1.2. Әлеге Нигезләмәнен 17.1 пунктындагы 1 - 4 пунктчалары нигезендә муниципаль хезмәткәрне бүләкләү һәм бүләкләү турындагы карар жирлек башлыгы тарафыннан кабул ителә, ә әлеге Нигезләмәнен 17.1 пунктындагы 5-6 пунктчалары нигезендә муниципаль хезмәткәрне бүләкләү һәм бүләкләү турындагы карар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә жирлек башлыгының тәкъдиме буенча кабул ителә.

17.1.3. Муниципаль хезмәткәргә әлеге Нигезләмәнен 17.1 пунктындагы 2 пунктчасында каралган бер мәртәбә бүләкләү муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт өчен түләүнең билгеләнгән фонды чикләрендә жирлек Советы тарафыннан раслана торган тәртиптә һәм күләмнәрдә башкарыла.

17.1.4. бүләклөү һәм бүләклөү түрүнда тиешле язма хезмәт кенәгәсендә һәм муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшнә кертелә.

17.2. дисциплинар гамәл қылган өчен - муниципаль хезмәткәрләргә аның өстенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен - яллаучы (әш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар түләтүләр кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) муниципаль хезмәттән тиешле нигезләрдә эштән азат итү.

17.2.1. Дисциплинар гаепне жибәргән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (ләкин бер айдан да артык түгел) аның дисциплинар жаваплылығы түрүндагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата түләү сакланган вазыйфаи бурычларын үтәудән читләштерелгә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларын үтәудән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

17.2.2. һәр дисциплинар гаеп өчен бер генә дисциплинар жәза кулланылырга мөмкин.

17.2.3. Жирле үзидарә органы житәкчесе дисциплинар түләтүне кулланганчы муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатма бирүне соратырга тиеш. Муниципаль хезмәткәргә аңлатма бирелмәгән очракта, 2 әш кәне узгач, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрнең язма рәвештә аңлатма бирүдән баш тартуы дисциплинар түләтүне куллану өчен каршылық була алмый.

17.2.4. Дисциплинар жәза куллану алдыннан хезмәт тикшерүе уздырыла.

17.2.5. Дисциплинар түләтүне кулланганда муниципаль хезмәткәрләргә дисциплинар гамәл қылуның авырлығы, аның гаебе дәрәжәсе, дисциплинар гаеп башкарылган һәм муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаи бурычларын үтәүнен алдагы нәтиҗәләре исәпкә алына.

17.2.6. Дисциплинар түләтү дисциплинар гамәл ачыкланғаннан соң түрүдан-туры кулланыла, әмма ул ачыкланған көннән алып бер айдан да соңға калмыича, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз булу чорын, аның отпустка булуын, нигезле сәбәпләр буенча хезмәттә булмауның башка очракларын, шулай ук хезмәт тикшерүен уздыру вакытын исәпләмәгәндә кулланыла.

17.2.7. Дисциплинар түләтү дисциплинар гамәл қылган көннән алып алты айдан да соңға калмыича кулланыла алмый, ә финанс-хужалық әшчәнлеге яисә аудиторлык тикшерүе нәтиҗәләре буенча - дисциплинар гамәл қылган көннән соң ике елдан да соңға калмыича. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

17.2.8. Муниципаль хезмәткәргә, аны куллану нигезләрен күрсәтеп, дисциплинар түләтү куллану түрүндагы боерыкларның күчермәсе муниципаль хезмәткәргә, хезмәткәрнең эштә катнашмау вакытын исәпләмәгәндә, аның басылган көненнән алып өч әш кәне эчендә имза салу өчен тапшырыла. Әгәр хезмәткәр күрсәтелгән күрсәтмә белән имза куюдан баш тартса, тиешле акт төзелә.

17.2.9. Муниципаль хезмәткәр дәүләт хезмәт инспекциясенә һәм (яисә) индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау буенча органнарга язма рәвештә дисциплинар түләтүгә шикаять бирергә хокуклы.

17.2.10. Әгәр муниципаль хезмәткәрне дисциплинар рәвештә түләтү кулланылган көннән алып бер ел дәвамында яңа дисциплинар түләтүгә дучар булмаса, ул дисциплинар түләтәлмәгән дип санала.

17.2.11. Жирле үзидарә органы житәкчесе муниципаль хезмәткәрдән муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы һәм аның түрүдан-туры житәкчесенә үтенечнамәсе буенча дисциплинар түләтү кулланылган көннән алып бер ел үткәнчегә кадәр дисциплинар жәзаны ала.

18. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу түрүндә чикләуләрне һәм тыюларны, таләпләрне үтәмәү һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәү өчен түләттерү

18.1. муниципаль хезмәткәрләргә чикләуләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу түрүндагы таләпләрне үтәмәгән һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда" гы Федераль закон, "Коррупциягә каршы тору түрүнда" Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Нигезләмәнең 17.2 ында каралган жәзалар жайга салына.

18.2. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 6 һәм 7 статьяларында каралган хокук бозулар кылган очракларда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәттән эштән чыгарылырга тиеш.

18.3. Әлеге Нигезләмәнең 6, 7 һәм 17.2 статьяларында каралган түләтүләр түбәндәгә нигездә яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан кулланыла:

1) коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе (алга таба - хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе) тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре түрүндагы доклад комиссиягә юлланган очракта мәнфәгатьләр конфликттын жайга салу комиссиясе тәкъдимнәрен;

2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм тикшерү нәтижәләре түрүндагы доклад комиссиягә юлланган очракта мәнфәгатьләр конфликттын жайга салу комиссиясе тәкъдимнәрен;

3) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсеннәң коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча докладында, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә һәм муниципаль хезмәткәргә аның ризалыгы белән генә һәм коррупциячел хокук бозуны кылу фактын тану шарты белән генә язмача аңлатма (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне кулланудан тыш);

4) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

5) башка материаллар.

18.4. Тикшерү үткәрү өчен түбәндәгеләр язмача рәвештә тәкъдим ителгән житәрлек мәгълүмат нигез була:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең региональ яисә жирле бүлекчәләре, шулай ук закон нигезендә сәяси партияләр булмаган региональ иҗтимагый берләшмәләр тарафыннан теркәлгән;

3) тиешле муниципаль берәмлектә тәзелгән иҗтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чарапары тарафыннан.

18.5. Аноним хәбәрләр тикшерү үткәрү өчен нигез була алмый.

18.6. Тикшерүне муниципаль хезмәткәрдән уздырганчы язма рәвештә аңлату таләп ителә. Әгәр ике эш көне узғаннан соң муниципаль хезмәткәрләргә әлеге аңлатма күрсәтелмәгән булса, тиешле акт тәзелә. Муниципаль хезмәткәрнең аңлатмасын тапшырмавы тикшерү үткәрү өчен киртә булып тормый.

18.7. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмәнең 6.5 яисә 6.7 пунктларында каралган хокук бозулар башкарылган очракта, тикшерү нәтижәләре түрүндә доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликттын жайга салу буенча комиссиягә тапшырыла, ул яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) дисциплинар жәза куллану буенча тәкъдимнәр әзерли.

Муниципаль хезмәткәрләргә тикшерү нәтижәләре түрүндә доклад башка хокук бозган очракта, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

18.8.Әлеге Нигезләмәнең 6, 7 һәм 17.2 статьяларында каралган түләтүләр кулланганда муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозуның характеры, аның авырылыгы, қылынган шартлары, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәу, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве исәпкә алына.

18.9. Әлеге Нигезләмәнең 6, 7 статьяларында һәм 17.2 пунктында каралган түләтүләр, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтsez булу чорын, отпустка булын исәпкә алмыйча, коррупциячел хокук бозу турындагы мәгълүмат көргөн көннән алып алты айдан да соңға калмыйча һәм коррупциячел хокук бозу қылган көннән өч өлдан да соңға калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча житештеру вакыты кертелми.

18.10.Коррупциячел хокук бозу очрагында муниципаль хезмәткәргә түләтүне куллану турындагы боерыкта түләтүне куллану нигезе сыйфатында " Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында "Федераль законның 27.1 статьясындағы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

18.11. Төзекләре бозылган хокук һәм норматив хокукий актларны күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозу һәм норматив хокукий актлар куллану турында яисә муниципаль хезмәткәргә карата мондый түләтүне кулланудан баш тарту турында күрсәтмәнең күчермәсе, тиешле акт басылып чыккан көннән алып өч эш көне эчендә муниципаль хезмәткәргә расписка белән тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписка бирүдән баш тартса, тиешле акт төzelә.

18.12.Түләтүгә федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә шикаять бирелергә мөмкин.

18.13.Әгәр муниципаль хезмәткәр түләтү кулланылган көннән алып бер ел эчендә әлеге Нигезләмәнең 1 яисә 2.2 пунктчасында каралган дисциплинар түләтүгә дучар ителмәгән булса, ул түләтелмәгән дип санала.

18.14. Эшкә алучының (эш биручे) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнең 17.2 пунктының 1 яисә 17.2 пунктчасында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы буенча дисциплинар түләтү кулланылган көннән алып бер ел үткәнчегә кадәр, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенең утенече буенча юкка чыгарырга хокуклы.

18.15. Муниципаль хезмәткәргә ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендә түләтүләр куллану турындагы белешмәләр муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законның 15 статьясында каралган ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

19. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

19.1.Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

- 1) муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составы булдыру;
- 2) муниципаль хезмәт турында законнар нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне яллаучы вәкиленә (эш биручегә) керту;
- 3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт шартнамәсе (контракты) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куюга, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, муниципаль хезмәт хезмәткәрен муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аны пенсиягә чыгуга бәйле эшләр проектларын әзерләүне һәм тиешле документларны рәсмиләштерүне оештыру;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтне узу чорында хезмәт эшчәnlеге турында белешмәләр формалаштыру һәм күрсәтелгән белешмәләрне мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу турында Россия

Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациисе Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;

5) «Россия Федерацииндә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәрү;

9)муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү;

10) кадрлар резервы белән эшләүне оештыру һәм аннан нәтижәле файдалану;

11) муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырыла торган шәхси белешмәләрнең һәм башка белешмәләрнең дәреслеген тикшерүне оештыруга, шулай ук дәүләт серен тәшкил иткән белешмәләргә билгеләнгән рәвешкә рәхсәт кәгазен рәсмиләштерүгә;

12) «Россия Федерацииндә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең көрөнүшлөрне, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәтнең хокукий һәм башка мәсьәләләре буенча муниципаль хезмәткәрләрне консультацияләү;

14) хезмәт законнарында һәм өлеге Кодекста билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

Муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләү

20.1.Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында жирле үзидарә органнары, мәгариф турында Россия Федерациисе законнары нигезендә һәм "Россия Федерацииндә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, муниципаль хезмәт өчен гражданнарны шартнамә нигезендә әзерләүне оештырырга мөмкин.

20.2.Максатчан уку турында шартнамә муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәге 50-ЗРТ номерлы Татарстан Республикасы Кодексының 34.1 статьясындағы тәртипкә туры китереп төзелә.

21. Муниципаль хезмәткәрнең персональ күрсәткечләре

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси белешмәләре Россия Федерациисе Хезмәт кодексының 14 бүлгөндә каралган үзенчәлекләр белән шәхси белешмәләр өлкәсендәге Россия Федерациисе законнары нигезендә эшкәртелергә тиеш.

22. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

22.1.Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керүгә, аны узууга һәм муниципаль хезмәттән азат итүгә бәйле документлар күшүп бирелә.

22.2.Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганды аның шәхси эше жирле үзидарә органы архивында, муниципаль хезмәтнең соңғы урыны буенча саклана.

22.3.Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән жирле үзидарә органы бетерелгәндә, аның шәхси эше жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла, анда ул бетерелгән жирле үзидарә органы вазыйфаларын яисә аларның хокук варисларына тапшыра.

22.4.Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

23. Муниципаль берәмлектәге муниципаль хезмәткәрләр реестры

23.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

23.2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

23.3. Муниципаль хезмәткәр вафат булган яисә муниципаль хезмәткәр хәбәрсез югалган дип танылган яисә аны закон көченә кергән суд каары белән үлгән дип иғълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан үлгән (һәлак булган) көннен иртәгесе яисә суд каары законлы көченә кергән көннен иртәгесе көнендә төшереп калдырыла.

23.4. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

24. Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре

Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштырганда, жирле үзиadarə органнары муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында билгеләнгән муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләренә таяна.

25. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

Жирлектә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен кадрлар резервы төзелә.

26. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләүгә чыгымнарны, пенсия белән тәэмmin итүне, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәэмmin итүгә бәйле башка чыгымнарны да кертеп, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла, әгәр муниципаль хезмәт турында федераль законда яисә Татарстан Республикасы кодексында башкасы билгеләнмәгән булса.

**Муниципаль хезмәт
турындағы нигезләмәгә күшымта**

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турсында курсәтмә

1. Фамилиясе, исеме, атасының исеме

2. Туу датасы _____

3. Эш урыны һәм вазыйфасы _____

4. Белеме турсында белешмәләр _____

5. Белем дәрәжәсе, белем исеме _____

6. Яңадан һөнәри әзерлек, квалификация күтәрү турсында белешмәләр
яки стажировка _____

7. Класс чины, бирү датасы (әгәр булса) _____

8. Дисциплинар түләтүләр _____

9. Гомуми эш стажы _____

10. Дәүләт һәм муниципаль хезмәттә эш стажы _____

11. Әлеге вазыйфада эш стажы _____

12. Соңғы сыйныф чининда булу срокы _____

13. Конкрет хезмәт казанышларын курсәтеп, сыйныф чинин бирү өчен тәкъдим ителә
торган хезмәткәргә характеристика:

_____

_____

_____

Класс чинин бирү турсында үтенечнамә _____

Житәкчө

20 " ____ "